

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofci Vladimir, Alerguș Constantin, Toma Nadejda, Moraru Petru,
a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către
avocatul Chilat Victor în numele inculpatului Sauleac Vadim, prin care solicită
casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2015, în
cauza penală privindu-l pe

Sauleac Vadim Iacob, născut la 02 ianuarie 1986,
originar și domiciliat în r-nul Ocnîța, s. Lipnic.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02.07.2015 – 16.07.2015 (prima instanță);
2. 06.08.2015 – 25.11.2015 (instanța de apel);
3. 29.01.2016 – 26.04.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ocnîța din 16 iulie 2015, în procedura prevăzută
de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul Sauleac Vadim a fost recunoscut
vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i
stabilită în conformitatea cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală,
pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni.

Conform art. 85 Cod penal, prin cumul total al sentințelor, la pedeapsa aplicată
prin prezenta sentință, a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei aplicate prin
sentina Judecătoriei Ocnîța din 20 noiembrie 2009, fiindu-i stabilită pedeapsa
definitivă de 2 ani și 7 luni închisoare.

Potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate lui Sauleac Vadim a
fost suspendată pe un termen de probațiune de 2 ani, obligându-l ca pe perioada
termenului de probă să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului
competent.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Sauleac Vadim,
nedeținând dreptul de a conduce mijloace de transport, fiind în stare de ebrietate
alcoolică și neposedând dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul, la
13.06.2015 a urcat la volanul automobilului de model Audi 80 cu n/î OC AK 153,
prin ce a încălcat cerințele RCR, prevăzute de pct. 10.2 lit. a) – „*persoana care*

conduce un autovehicul trebuie să posede și, la cererea lucrătorului de poliție, este obligată să înmâneze pentru control: permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus” și pct. 14 lit. a) – „conducătorul de vehicule îi este interzis să conducă vehiculul dacă a consumat băuturi alcoolice”, cu care se deplasa pe strada 50 de ani ai Biruinței din or. Ocnița, unde aproximativ la ora 03.30, la ieșirea din oraș spre c. Bârnova, a fost stopat de către colaboratorii IIPR a plutonului „Edineț-Briceni-Ocnița” compania nr. 2 Bălți care, suspectându-l că conduce mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică, în baza art. 438 alin. (2) Cod contravențional și potrivit art. 11 lit. j) a aceluiași Regulament i-au cerut să se supună, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare. La aceeași dată, în urma examinării medicale nominalizate s-a stabilit că în aerul expirat de Sauleac Vadim se conține alcool în cantitate de 0,89 % mg./l., starea examinatului fiind calificată ca -„stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat”, conform procesului-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate Nr. 173 din 13.06.2015.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de către prima instanță în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, adică conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și care nu deține permis de conducere.

În ședința de judecată inculpatul Sauleac Vadim a declarat personal, prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală și nu solicită administrarea de noi probe, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în procuratura raionului Ocnița, Rusnac Igor, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei de către instanța de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Sauleac Vadim să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și să-i fie aplicată în limitele prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 85 Cod penal, să-i fie cumulată total la această pedeapsă, pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoreiei Ocnița din 20 noiembrie 2009, de 3 ani și 6 luni închisoare, cu stabilirea pedepsei definitive de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, invocând în motivare că:

- instanța de fond eronat a interpretat prevederile art. 85 și 90 Cod penal, a ignorat faptul că inculpatul a comis respectiva infracțiune în stare de recidivă,

considerînd că pedeapsa stabilită acestuia este nejustificat de blîndă și contravine prevederilor legii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2015, a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Sauleac Vadim a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită pedeapsa de 6 luni închisoare.

În temeiul art. 85 Cod penal, prin cumul parțial al sentințelor, la pedeapsa stabilită lui Sauleac Vadim i-a fost adăugată pedeapsa numită prin sentința Judecătorei Ocnîța din 20 noiembrie 2009, fiind stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani și 7 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului, care se confirmă prin probele administrate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatului fiind corect calificate de către instanța de fond, după indicii art. 264¹ alin.(4) Cod penal.

La fel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță absolut întemeiat a stabilit că Sauleac Vadim a săvîrșit respectiva faptă prejudiciabilă în stare de recidivă, dat fiind că acesta la momentul comiterii faptei prejudiciabile nu executase pedeapsa principală stabilită prin sentința precedentă din 20.11.2009, care a devenit executorie după pronunțarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 03.12.2013, însă absolut eronat și contrar legii a interpretat prevederile art. 85 și 90 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a conchis că este absolut ilegală și neîntemeiată poziția primei instanțe în latura ce privește aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal, la stabilirea pedepsei inculpatului Sauleac Vadim, cînd prin sentința pronunțată a fost indicată cumularea totală a pedepsei și aplicată o pedeapsă de doar 2 ani 7 luni închisoare.

Instanța de apel a reținut că inculpatul Sauleac Vadim a fost condamnat prin sentința Judecătorei Ocnîța din 20.11.2009, în baza art.27,171 alin. (l) și 179 alin. (l) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani conform prevederilor art. 90 Cod penal (f.d.26-28), sentință care a devenit executorie după pronunțarea deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03.12.2013 (f.d.29-30) și acesta a comis o nouă infracțiune pînă la executarea deplină a pedepsei complimentare stabilite prin precedentă sentință, termenul de probă expirînd la 03.12.2015 (f.d.31). În circumstanțele descrise termenul de

pedeapsă care urma a fi stabilit inculpatului Sauleac Vadim de către instanța de fond, nu putea fi mai mic de 3 ani 6 luni închisoare.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale pentru fapta prejudiciabilă comisă în stare de recidivă, instanța de judecată urma a ține seama de rînd cu prevederile art. 61, 75 Cod penal și de prevederile art. 82 Cod penal și anume de: scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale considerată ca fiind săvîrșită de inculpat, care în temeiul art. 16 alin. (2) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor ușoare, urmările prejudiciabile, motivul săvîrșirii infracțiunii, atitudinea societății față de pedeapsa penală ce urmează a-i fi stabilită inculpatului pentru fapta săvîrșită, persoana inculpatului, care se caracterizează pozitiv la locul de trai (f.d. 21), nu se află la evidența medicului narcolog, a săvîrșit infracțiunea în stare de recidivă, este atras la răspundere penală nu pentru prima dată, astfel instanța de fond nejustificat a dispus suspendarea condiționată.

La fel, instanța de apel a considerat nejustificată aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 alin. (11) Cod penal, prima instanță nejustificat a stabilit inculpatului Sauleac Vadim suspendarea executării pedepsei, în situația în care acesta anterior a comis infracțiuni pentru care a fost condamnat, anterior fiindu-i acordată o șansă de reeducare, însă el în perioada de probă a mai comis o infracțiune cu intenție, nu a tras concluziile necesare și nu a mers pe calea corijării. La emiterea sentinței, prima instanță nu a apreciat un factor mare de risc și anume: inculpatul fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, fără a dispune de permis de conducere, a urcat la volan și a condus un mijloc de transport, fapt ce a pus în pericol alți participanți la trafic. Din aceste considerente instanța de apel a conchis că corectarea inculpatului și prevenirea săvîrșirii de către el a altor infracțiuni poate fi atinsă doar în cazul aplicării față de acesta a pedepsei sub formă de închisoare.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Chilat Victor în numele inculpatului Sauleac Vadim, indicînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței Judecătoriai Ocnița din 16 iulie 2015, fără modificări, invocînd că:

- prima instanță corect a aplicat prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal și a constatat în privința inculpatului Sauleac Vadim că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa cu închisoare stabilită, ținînd cont de circumstanțele cauzei, că acesta își recunoaște vinovăția și are la întreținere 2 copii minori, și personalitatea acestuia care e caracterizat pozitiv la locul de trai;

- prin pedeapsa aplicată de instanța de apel, a fost pedepsit aspru nu numai el dar și familia sa, deoarece soția sa nu poate să mai plece peste hotare la muncă, pentru a nu lăsa copiii singuri, iar în sat aceasta nu poate să găsească un loc de muncă care să îi asigure surse financiare pentru întreținerea de una singură a familiei.

7. La recursul ordinar declarat de avocatul Chilat Victor în numele inculpatului Sauleac Vadim, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 11 Cod de procedură penală, a depus referință procurorul Crijanovschi Serghei, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului din considerentul că motivele invocate de recurent, nu sunt aplicabile din punct de vedere a prezenței erorii de drept, prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, pedeapsa a fost stabilită conform prevederilor art. 76 -77 Cod penal, precum și efectele acestora prescrise în art. 75, 85 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel lipsesc temeiuri de casare și recursul este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, ținând seama de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze parțial hotărîrea, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărîre dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit menționează că recurentul, drept temei pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt.

Verificând legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată, lipsind motivarea pe care se întemeiază soluția în partea pedepsei stabilite de către instanța de apel.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel corect a constatat că prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu

din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Sauleac Vadim în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin. (4) Cod penal.

Însă, în partea stabilirii pedepsei, instanța de apel greșit a motivat și reținut starea de recidivă în privința inculpatului Sauleac Vadim, soluție ce contravine circumstanțelor cauzei și prevederilor legale, or potrivit materialelor cauzei se atestă că Sauleac Vadim a fost anterior condamnat prin sentința Judecătorei Ocnița din 20 noiembrie 2009, fiind recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 27, 171 alin. (1) și 179 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani și 6 luni închisoare, cu suspendarea executării pedepsei conform art. 90 Cod penal, pe un termen de probațiune de 2 ani.

Colegiul penal atestă că această constatare a instanței de apel contravine prevederilor art. 34 alin. (5) lit. e) Cod penal, care stipulează expres că la stabilirea stării de recidivă nu se ține cont de antecedentele penale, dacă persoana a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

La fel, se constată că ambele instanțe ierarhic inferioare la stabilirea pedepsei, nu au ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61, 75 Cod penal, și anume de faptul că inculpatul a săvârșit o infracțiune ușoară, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, care se caracterizează pozitiv (f.d. 21), și are la întreținere 2 copii minori (f.d. 22, 23), de lipsa circumstanțelor cauzei care agravează pedeapsa, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării inculpatului, precum și condițiile de viață ale acestuia și faptul că inculpatul prin înscris autentic a recunoscut fapta săvârșită indicată în rechizitoriu și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform art. 364¹ Cod de procedură penală, stabilindu-i inculpatului Sauleac Vadim greșit o pedeapsă prea aspră sub formă de închisoare, deși pedeapsa echitabilă în circumstanțele indicate care ar fi atins scopul legii penale în speța dată este pedeapsa sub formă de amendă penală, prevăzută de sancțiunea art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Discordanța între cele reținute de instanțele inferioare și conținutul real al circumstanțelor cauzei, ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și insuficient de motivate în privința aplicării pedepsei inculpatului. Prima instanță evident a greșit la aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal, în speța dată, cumulând incorect pedepsele.

În acest context, Colegiul penal lărgit ținând cont de circumstanțele descrise și de prevederile art. 61, 75 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conchide că scopul legii penale de corectare a inculpatului și prevenirea săvârșirii de către acesta a altor infracțiuni poate fi atinsă prin aplicarea unei pedepse non privative de libertate sub formă de amendă penală stabilită între limitele pedepsei prevăzute în art. 264¹.alin. (4), reduse cu o pătrime.

Totodată, se reține faptul că inculpatul s-a deținut în arest preventiv din 25.11.2015, timp de 5 luni, motiv din care acestuia i se atenuază pedeapsa stabilită,

or în privința acestuia sunt aplicabile dispozițiile art. 88 alin. (5) Cod penal, ce prescrie că condamnatul care s-a aflat sub arest preventiv pînă la numirea cauzei spre judecare, la stabilirea pedepsei principale sub formă de amendă penală, instanța de judecată, ținînd cont de termenul aflării sub arest preventiv atenuază pedeapsa stabilită.

Din materialele cauzei rezultă că, Sauleac Vadim a fost anterior condamnat prin sentința Judecătorei Ocnița din 20 noiembrie 2009, fiind recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 27, 171 alin. (1) și 179 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani și 6 luni închisoare, cu suspendarea executării pedepsei conform art. 90 Cod penal, pe un termen de probațiune de 2 ani.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține că potrivit art. 90 alin. (10) Cod penal, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvîrșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art.85.

Astfel, conform art. 85 alin. (1) Cod penal dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvîrșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară, iar în sensul dispozițiilor art. 87 alin. (2) Cod penal, Colegiul penal lărgit conchide că pedeapsa sub formă de amendă penală aplicată inculpatului și cumulată cu pedeapsa închisorii stabilită și suspendată condiționat anterior prin sentința Judecătorei Ocnița din 20 noiembrie 2009, urmează să se execute de sine stătător.

9. În consecință, Colegiul penal lărgit consideră că recursul avocatului Chilat Victor în numele inculpatului Sauleac Vadim, urmează a fi admis, cu casarea în partea stabilirii pedepsei în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, a sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, fiindcă s-a confirmat temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectul că instanța de apel a admis o eroare gravă de drept care a afectat soluția instanței la stabilirea pedepsei inculpatului.

10. Conducîndu-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Chilat Victor în numele inculpatului Sauleac Vadim, casează în partea stabilirii pedepsei sentința Judecătorei Ocnița din 16 iulie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2015, rejudecă cauza în această parte, pronunțînd următoarea hotărâre.

Sauleac Vadim Iacob se consideră condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de

procedură penală, sub formă de amendă în mărime de 550 (cinci sute cincizeci) unități convenționale.

Conform prevederilor art. 88 alin. (5) Cod penal, ținând cont că inculpatul **Sauleac Vadim Iacob** s-a aflat sub arest preventiv 5 (cinci) luni, se atenuază pedeapsa, stabilindu-i amendă în mărime de 300 (trei sute) unități convenționale.

În baza art. 85 alin. (1), 87 alin. (2), 90 alin. (10) Cod penal, pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Ocnîța din 20 noiembrie 2009 se va executa de sine stătător.

Sauleac Vadim Iacob urmează a fi eliberat imediat din penitenciar, dacă nu are de executat arest preventiv sau pedeapsa închisorii în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **26 mai 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Toma Nadejda

Moraru Petru